

1550B – Schenking ten onrechte tot erfrechtelijke verkrijging gerekend

Rechtbank Den Haag, 24 augustus 2017, AWB 17_2377

Successiewet 1956

V-N Vandaag 2017/2290

ECLI:NL:RBDHA:2017:10085

Schenking ex artikel 33a van de Successiewet niet onbevoegdelyk gedaan door gevolmachtigde. Algehele volmacht geeft voldoende bevoegdheid. Ontbindende voorwaarde van schenking niet ingetreden, omdat de eigenwoningschuld wel is afgelost. De schenking is niet nietig op grond van het verbod van selbsteintritt. Evenmin is sprake van nietigheid omdat deze moet worden ingeroepen door één der partijen. Die hebben daartoe echter geen reden.

Rechtbank Den Haag beslist dat de inspecteur de in het verleden gedane schenking aan X ten onrechte tot haar belaste erfrechtelijke verkrijging heeft gerekend. De gevolmachtigde was bevoegd om de schenking aan X te doen.

De echtgenoot van belanghebbende, X, heeft op 25 maart 2014 als schriftelijk gevolmachtigde van C aangifte gedaan voor het recht van schenking voor een schenking van € 100.000 van C aan X. Hierbij is een beroep gedaan op de eenmalige verruimde vrijstelling in de SW 1956. Er wordt geen aanslag schenkbelasting opgelegd. Op 13 januari 2015 overlijdt C. X is als enig erfgenaam benoemd. De echtgenoot van X is benoemd tot executeur. De executeur doet aangifte voor de erfbelasting naar een belaste verkrijging door C van € 75.412. De inspecteur stelt de aanslag erfbelasting vast naar een belaste verkrijging van € 266.412. Bij uitspraak op bezwaar is deze aanslag verminderd naar een belaste verkrijging van € 175.412. X gaat in beroep. In geschil is of de inspecteur terecht de schenking van € 100.000 tot de belaste erfrechtelijke verkrijging heeft gerekend.

Volgens Rechtbank Den Haag is de door C verleende volmacht een algemene volmacht als bedoeld in artikel 3:63 BW. Onder een dergelijke volmacht wordt verstaan de volmacht die alle zaken van de volmachtgever en alle rechtshandelingen omvat, met uitzondering van hetgeen ondubbelzinnig is uitgesloten. Anders dan de inspecteur meent, is dus niet nodig dat in de volmacht expliciet wordt opgenomen dat de gevolmachtigde bevoegd is tot het doen van schenkingen. Nu in de volmacht het doen van schenkingen niet ondubbelzinnig is uitgesloten, was de gevolmachtigde bevoegd om de schenking te doen. Ook is de ontbindende voorwaarde van schenking niet ingetreden, omdat de eigenwoningschuld wel is afgelost. Evenmin is sprake van nietigheid van de schenking omdat deze moet worden ingeroepen door één der partijen. Die hebben daartoe echter geen reden. De rechtbank beslist dat de inspecteur ten onrechte het bedrag van de schenking tot de erfrechtelijke verkrijging gerekend. Het beroep van X is gegrond.

Wenk

- In deze zaak draait het om de vraag of in een volmacht expliciet toestemming gegeven moet worden aan de gevolmachtigde om schenkingen te mogen doen. Een volmacht wordt tegenwoordig ook vaak een levenstestament genoemd.
- Een levenstestament is een (meestal notariële) akte waarbij volmachtgever een volmacht geeft aan de gevolmachtigde om zijn belangen te behartigen en hem te vertegenwoordigen, onder andere bij het aangaan van rechtshandelingen.

- In de onderhavige volmacht heeft de gevolmachtigde het recht om *alle* handelingen te mogen verrichten namens volmachtgever zonder dat er een uitputtende beschrijving wordt gegeven wat 'alle' betreft.
- Met gebruikmaking van de volmacht heeft gevolmachtigde een schenking gedaan aan zichzelf waarbij een beroep is gedaan op de éénmalig verhoogde vrijstelling ex art. 33a Successiewet 1956.
- De inspecteur stelt dat deze schenking nietig is omdat in de volmacht niet expliciet is opgenomen dat schenkingen gedaan mogen worden. Subsidiair stelt de inspecteur dat de schenking niet aan de gevolmachtigde gedaan mag worden (verbod op selbsteintritt).
- De rechtbank maakt korte metten met de stelling van de inspecteur. Als een volmacht alle rechtshandelingen bevat, valt een schenking daaronder. Ook een beroep op het verbod op selbsteintritt wordt verworpen. Slechts de bij de schenking betrokken partijen kunnen vernietiging van de schenking vorderen. De inspecteur heeft dat recht niet.
- In de praktijk wordt in een levenstestament veelal expliciet bepaald dat schenkingen gedaan mogen worden. Uit deze zaak blijkt dat het goed is om een dergelijke bepaling expliciet op te nemen in het levenstestament. Dat geldt ook voor het recht om een schenking aan de gevolmachtigde zelf te doen (selbsteintritt). Het helpt te voorkomen dat een procedure als deze gevoerd moet worden.
- De inspecteur stelt ook de schenking niet is gebruikt voor aflossing van de hypothecaire geldlening. Belanghebbende kan echter aantonen dat deze aflossing wel is gedaan, zodat ook deze stelling wordt verworpen.

-

Tip! Neem in een levenstestament duidelijk op dat het de gevolmachtigde is toegestaan schenkingen te doen, ook aan zichzelf.

Tip! Zorg dat u bewijs kunt leveren dat er daadwerkelijk op de hypothecaire schuld is afgelost. Om dit bewijs kan worden gevraagd.